

Svampene i Biowide

Thomas Læssøe & Rasmus Ejrnæs

De to forfattere inventerer Biowide-feltet på Glatved Strand på en særdeles regntung oktoberdag. Foto Jens H. Petersen.

I slutningen af 2013 fik et konsortium ledet af Rasmus Ejrnæs en stor bevilling fra Villum Fonden til at udforske Danmarks landbaserede biodiversitet i bredden og dybden (BIOWIDE – Biodiversity in Width and Depth). Bredden er i projektet repræsenteret ved 130 prøveflader på 40 x 40 meter, fordelt så de repræsenterer Dan-

marks geografi og økologi bedst muligt. Dybden er repræsenteret ved, at vi i projektet indsamler og bestemmer så mange arter som muligt – ikke kun planter og mosser, men også besværlige og artsrige grupper af insekter og svampe. Og så topper vi de klassiske inventeringer op med sekvensering af DNA fra jordprøver og fra ind-

Thomas Læssøe, Biologisk Institut/Statens Naturhistoriske Museum, Universitetsparken 15, 2100 København Ø; thomasl@bio.ku.dk

Rasmus Ejrnæs, Institut for Bioscience – Biodiversitet, Aarhus Universitet, Grenåvej 14, 8410 Rønde; rasmus@bio.au.dk

The fungi in the Biowide project

A grant donated by the Villum Foundation made it possible to study biodiversity of plants, invertebrates and fungi across ecological gradients within most terrestrial biomes in Denmark, under the heading “Biodiversity in width and depth”. Here a preliminary report on the mycological findings is presented. It is based on two inventories made by Thomas Læssøe in August and October, where all 130 40 x 40 m sites were visited. The season 2014 was a good one but peaked in most areas in between the two inventories. Nevertheless, a very high number of taxa were recorded, including 37 new or potentially new Danish records and a long list of red listed species. One of the new species, *Mycena atropapillata*, was found in 5 of the sites – all those with open, ± south facing slopes on chalky soils.

Hanne Petra Katballe og Thomas Læssøe under inventering af Biowide-prøvefladen i Stråsø Plantage. Foto David Boertmann.

samlede smådyr og insekter. Formålet med projektet er dels at skabe ny viden om Danmarks biodiversitet og hvordan vi kan kortlægge den bedst, dels at skabe engagement og begejstring for naturen omkring os.

Vi besluttede at ansætte TL på projektet som ansvarlig for kortlægningen af svampene i prøvefladerne. For at tilstræbe en sammenlignelig svampeinventering på tværs af de 130 flader besluttede vi at gennemføre to inventeringer i 2014, en i august og en i oktober. Dette ambitiøse mål blev stort set opfyldt. Jacob Heilmann-Clausen tog sig af Suserup og Broby Vesterskov under den første inventeringsrunde, men ellers har TL kravlet, mast sig og vandret gennem de 130 flader to gange. De 130 prøveflader er for at lette logistikken placeret i en række klynger med 8-10 prøveflader i hver. En kreds af amatørmykologer blev inviteret til at deltage som frivillige

under inventeringerne – både i felten og med bed and breakfast og arbejdsplads til TL. RE stillede selv op i begge runder og var assistent i Draved-Lindet-Gram, Silkeborg, dele af Vejle og Thy-klyngerne. Jette Anitha Hansen hjalp til i det meste af Vejle-klyngen, hvor også Ane Kirstine Brunberg hjalp til i første runde. Oppe nordpå tog Erik Arnfred over i felten og Roar Poulsen og Lise Frederiksen på forplejningsfronten, og ved andet besøg kom også Anne-grete Eriksen på banen – både ude og inde. Ude i det vestjyske (Ulfborg-klyngen) stod Hanne Petra Katballe klar, og i anden runde var David Boertmann også med i denne klynge (bl.a. som fotograf). Længere sydpå i Oksbøl-klyngen kørte Leif Wegge Laursen over helt fra det østlige Fyn for at assistere, og han agerede også base og assistent i den fynske klynge med hjælp fra hustru Ida Bjerger Laursen. Vestsjælland blev dæk-

Anne Molia og trøffelhunden Lello leder efter trøfler i prøvefladen ved Buderupholm, hvilket gav tre arter hvoraf de to formodentlig kan regnes som nye for landet. Foto Jens H. Petersen.

ket med hjælp fra Hans Henrik Bruun og siden også Tom Smidth. Nordsjælland blev også dækket med hjælp af TS, og i anden omgang klarede TL den i ensom majestæt. Thomas Kehlet var manden, der trådte til med Midtsjælland og Lolland i første runde, mens TS hjalp til med dele af Møn, resten tog TL solo. Hanne Farnæs hjalp med catering. I anden runde meldte Anne Storgaard sig og hjalp med Møn-klyngen og deltog også med databasearbejde og catering til ud på nætterne.

På trods af en gennemtænkt plan var tidspresset voldsomt. Det viste sig umuligt at inventere prøveflader på mindre end én time, og når dertil lægges kørsel til landets fjernere egne og bugnende kasser med friske svampe til bestemmelse efter hjemkomst, så endte arbejdsdagene ikke helt i overensstemmelse med almindelige hviletidsregler. Så meget som muligt af det ind-

samlende materiale blev forsøgt bestemt i frisk tilstand, men for at gøre inventeringen mulig havde vi på forhånd besluttet at en del fund kun fik kaldenavne – slægt eller gruppe – før en lille prøve af svampen blev samlet i rør med alkohol til senere sekvensering. En del vanskelige arter kan kun bestemmes på gode, friske indsamlinger, og selv da findes der artsgrupper, som endnu ikke er taxonomisk udredt i en grad, hvor det er muligt at nå en tilfredsstillende bestemmelse. Når man skal samle alt i en prøveflade, vil en del indsamlinger desuden være uegnet til bestemmelse. I hver flade blev alle erkendte arter samlet på denne måde, både de bestemte og de som forblev ubestemte.

De enkelte flader blev gennemgået i et fastlagt mønster for at komme ud i hjørnerne, og i anden runde blev de gennemgået i omvendt rækkefølge. Alle steder med høj græs-urtevegetation

blev undersøgt med en lille håndrive, men i sagens natur kun i form af stikprøver rundt i ruden. Arbejdet involverede altså en meget hyppig ned på knæ og op igen-aktivitet.

En del af fladerne har også fået besøg af frivillige inventører, men i en meget ujævn fordeling på klyngerne (og fladerne) og også med store forskelle i indsatsen. I alt har godt 20 frivillige personer bidraget med fundangivelser fra prøvefladerne. En del af denne aktivitet skyldes besøget af British Mycological Society i september, hvor vi med udgangspunkt i Molslaboratoriet på Strandkær besøgte tre flader i Djursland- og Himmerland-klyngerne (Elbjerg, Glatved og Buderupholm). Her havde vi også lejlighed til at eftersøge trøfler i Buderupholm-fladen (ved Anne Molia og ikke mindst hunden Lello), hvilket gav tre arter, hvoraf de to formodentlig kan regnes som nye for landet.

Der er registreret over 10.000 Biowide-fund i svampeatlas-databasen, fordelt på 1863 taxa. Langt hovedparten af fundene stammer fra de to inventeringsrunder, men der er også gjort betydelige fund af frivillige. Tallet medtager også arter som kun er registreret på niveau til slægt (*Entoloma* sp.) eller gruppe (barksvampe). Det virkelige antal arter er snarere omkring 2000, mens det navngivne artsantal er noget lavere, omkring 1500. Der er stor forskel på hvor mange arter der er blevet fundet i prøvefladerne. Nogle flader havde ingen eller ganske få arter – typisk nogle af omdriftsmarkerne, mens topscorerne med mere end 200 svampearter findes blandt flader med skove og krat.

Nye arter for landet

Der blev fundet 36 nye eller potentielt nye arter for landet (se tabel med spændende fund). I TL-runderne blev det til 32, og de supplerende besøg gav yderligere fire. Dette er et højt tal, selvom om en god sæson som den i 2014 kunne forventes at give interessante fund. Især de meget tørre habitater blev så våde, at de producerede frugtlegemer af mange spændende arter. Den detaljerede inventering i relativt sjældent besøgte naturtyper er klart en anden vigtig faktor, både hvad angår de nye arter og det store antal rødlistede og andre spændende arter.

Rødlistede arter

Ud over de nye arter for landet blev der fundet et stort antal rødlistede arter. Alle arter med en rødlistekategori inklusive DD (med utilstrækkelige data til præcis kategorisering) er medtaget i tabellen. Der blev gjort ca. 300 fund af rødlistede arter (uden DD) fordelt på ca. 130 arter.

Nogle generelle tendenser

De meget våde prøveflader

Især i forbindelse med den anden TL-inventering stod enkelte prøveflader helt under vand, og der var derfor stort set ingen svampe at inventere. I første runde, i august, stod Råbjerg Mile under vand, men „søbunden“ var dækket af Vokshatte og Trævlhatte. De næstvådeste flader, diverse pilekrat, fx Ejstrup-prøvefladerne i Hoverdal, Gjessøvej og Ellemosen i Nordsjælland, var blandt begge runders mest artsrige flader. Af mere specielle fund kan nævnes Trompet-Stilkporesvamp (*Polyporus tubaeformis*), Anis-Sejhat (*Lentinus suavisimus*), barksvampen *Tubulicium vermiferum*, Grovporet Sejporrevamp (*Antrodiella americana*) og Løvegul Skærmhat (*Pluteus leonis*). Den mere blandede, men også meget våde prøveflade, Tømmerby Fjord, var også helt i top både hvad angår artsantal og specielle arter. Her står den nordiske Løvegul Mælkehæt (*Lactarius leonis*) i særdeleshed frem som ny for Danmark. Dette er fint i tråd med de oplevelser vi har haft i forbindelse med atlasundersøgelsen, og det vi har forsøgt at formidle i „Husk nu gummistøvlerne-artiklerne“ her i Svampe.

De meget tørre (og kalkrige) prøveflader

Prøveflader som Glatved Strand, Tyskertårnet ved Sletterhage, Røsnæs-krattet, Høvblege og Jydelejet er karakteriseret ved ± høj indstråling og meget veldrænet, kalkholdig jord. Sådanne arealer kræver god timing for at finde mange arter, men 2014 har vist sig meget egnet til netop disse flader. Den mest karakteristiske og gennemgående art må siges at være Mørkpuklet Huesvamp (*Mycena atropapillata*). Se andetsteds i bladet, hvor arten er mere udførligt omtalt. En anden overraskelse var den mærkelige barksvamp *Trechinothus smardae*, der i første omgang var forsøgt bestemt til den overfladisk

lignende *Lindtneria leucobryophila*, der dukkede op i tre af de tørre prøveflader. Iflg. Karl-Henrik Larsson (pers. medd.) er *Trechinothus smardae* kendt fra to tidligere danske fund (Kongelunden og Fosdalen). En anden barksvamp, der overraskede, var Tensporet Tømmer-svamp (*Coniophora fusispora*), der er kendt som brunmuldsdanner på nåletræ og stort set ikke er kendt fra den danske natur. Den blev også fundet i tre flader (Diesbjerg, Melby og Høvblege) og ikke på ved, men ved basis af græstuer. Slægten Røghat (*Pseudobaeospora*), der har meget få danske fund, dukkede også op i en stribe af de tørre prøveflader, inklusive klitfladen Blåvand. Det er sjovt, at den sarte Finskælet Skærmhat (*Pluteus exiguus*) tilsyneladende stortrives på de tørre kalkskrænter, hvor den findes direkte på jord. Det er mindre overraskende, at det er her Violet Køllesvamp (*Ramariopsis pulchella*) skal findes, selvom den jo også fremtræder som noget sart.

Strandoverdrev og marker med permanent græs

Her blev der to gange (Hegnede Bakke v. Ulvs-hale og Røsnæs) fundet en barksvamp, der indtil videre er bestemt til *Lindtneria panphyliensis*. På førstnævnte lokalitet (fåregræsset) dannede den en meget kraftig og tydelig heksering, og den var også associeret med kraftig græsvækst på Røsnæs (kogræsset mark). På strandoverdrevet ved Malles Næs, Saltbæk Vig fandt vi en rød-blad, der synes at stemme med *Entoloma festiva*, der ellers kun er kendt fra den hollandske typeindsamling. På undersiden af tørre, gamle kokasser er der fundet *Cristinia coprophila* ved flere lejligheder, og muligvis også *Lindtneria chordulata*. Derudover er der fundet en række spændende blækhatte.

Marker i omdrift

Det var ikke her vi havde de store mykologiske forhåbninger, men en stubmark ved Kjærsgård i Vendsyssel gav nogle spændende fund: Ager-Bovist (*Bovista graveolens*), (der sjovt nok hedder Feld-Bovist på tysk), Mark-Bredblad (*Leratiomyces laetissimus*) og Rodslående Agerhat (*Agrocybe arvalis*). På marken ved Hestehaven på Mols fandtes en mærkelig brun- og kuglesporet barksvamp (på undersiden af større jordklumper), der indtil videre er ubestemt.

Nye eller dårligt udredte taxa

Der er blev fundet en masse svampe, som det ikke umiddelbart har været let at sætte navn på. Det er ikke mindst slægten Rødblåd (*Entoloma*), der volder hovedbrud. I Biowide 112, Stævningen, bedre kendt som Snarup Mose, fandt vi en Rødblåd (Blåhat) med en svampeinfektion på hatten. Og til vores overraskelse var der peritecier i det vattede mycelium, der dækkede hatten. Det synes at være en *Nectriopsis*, lidt ala den der snylter på Kliddet Fnughat (*Tubaria furfuracea*), men vi har ikke p.t. et navneforslag. I Vesterskov-ruden ved Vejle Fjord fandt vi en ± sort skivesvamp, der heller ikke har ladet sig bestemme på nuværende tidspunkt, og sådan kunne vi blive ved.

Dårligt eller næsten ikke dækkede grupper

Vi skal gøre opmærksom på, at vi ikke har inventeret alle svampegrupper med frugtlegerer eller andre tydelige strukturer. Det gælder ikke-stromatiske kerne- og tyksæksvampe og små skivesvampe, rust- og brandsvampe, meldug m.v. Ligeledes har vi ofte undladt nærmere bestemmelse af vanskelige slørhatte.

Sæsonen 2015

I 2015 håber vi at kunne ramme en oplomstring af mykorrhizasvampe ved en inventering i september. Og så er vi i gang med at lægge planer for involvering af frivillige mykologer, for vi vil gerne have hjælp til at gøre artslisterne fra prøvefladerne endnu længere.

Det bliver også spændende i 2015 at se hvor stor overensstemmelse, der er mellem de klassisk bestemte arter og sekvenseringen af det indsamlede materiale i spritrørene og de blandede jordprøver.

Tak

I første række en stor tak til hele flokken af frivillige, og også tak til de private lodsejere og administratorer af offentlige arealer, der har gjort undersøgelsen mulig ved at tillade forskning på deres arealer. Og sidst men ikke mindst takkes Villum Fonden for den finansielle støtte.

Interessante fund fra BIOWIDE prøvefladerne

Rødlistestatus er angivet efter de enkelte artsnavne. Der er medtaget enkelte LC-arter, der i hvert fald er så sjældne, at de er værd at bemærke. Der er ligeledes en række NE (ikke rødlistevurderede) og NA-arter (arter der ikke kunne rødlistes). Enkelte arter i tabellen er nu så almindelige, at de uden tvivl vil forsvinde fra rødlisten når den revideres.

Nye arter for landet fundet i forbindelse med TL-runderne

Amanita friabilis – Grynet Kam-Fluesvamp
Annulohyphoxylon minutellum – Ege-Kulbær¹
 „*Clavaria entolomatoides*“ (en køllesvamp med rød-bladsporer)
Conocybe magnispota (cf) – art af Kegelhat
Coprinopsis bicornis – art af Blækhat
Coprinopsis episcopalis – Bispehue-Blækhat
 „*Coprinopsis*“ (*Coprinus*) *pseudocortinatus*
Coprinopsis pseudoradiata – art af Blækhat
Entoloma festiva (cf) – art af Rødblåd
Entoloma fuscotomentosum – art af Rødblåd
Entoloma mediterraneense (?) – art af Rødblåd
Entoloma nausiosme – Kvalmende Rødblåd
Galerina cerina var. *longicystis* – Varietet af Hjelmhhat
Glomus fuegianum – art af Arbuskelsvamp
Rimbachia bryophila – Året Mosskål
Russula griseascens (cf) – art af Skørhat
Torrubiella albolanata – Edderkoppe-Snyltekølle
Trechinothus smardae – art af „barksvamp“²
Tremella juniperina – art af Bæversvamp
Vuilleminia alni (cf) – art af Barksprænger
Hymenoscyphus seminis-alni – Ellefrø-Stilkskive
Hypocrea estonica – art af Kødernesvamp
Hypocrea lutea (cf) – art af Kødernesvamp
Hypoxylon salicicola – Pile-Kulbær
Leucogyrophana lichenicola – art af Hussvamp
Lyophyllum tomentellum – Finfiltet Gråblad
Microglossum nudipes – Turkis-Farvetunge
Mycena atropapillata – Mørkpuklet Huesvamp
Peniophora reidii – art af Voksskind
Psathyrella purpureobadia – art af Mørkhat
Pseudobaeospora calcarea (?) – art af Røghat
Pseudobaeospora pyriferia – art af Røghat
Psilocybe liniformans – Slimægget Nøgenhat
Ramariopsis „arbuscula“ – art af Køllesvamp

Arter tilkommet uden for TL-runderne

Elaphomyces anthracinus – art af Hjortetrøffel³
Hymenogaster citrinus (s.l.) – art af Knoldtrøffel
Lactarius leonis – Løvegul Mælkehhat
Mycena parca – art af Huesvamp

Art af Hjortetrøffel (*Elaphomyces anthracinus*). Foto Jens H. Petersen.

- 1) Ud over det nye fund er der også dukket et gammelt ubestemt fund op (fra Frederikskilde hvor der også ligger en Biowide-prøveflade).
- 2) stod ikke opført som dansk, men der findes mindst to gamle fund fra landet (K.-H. Larsson pers. medd.).
- 3) fejlagtigt angivet som dansk ifølge Kers og fejlagtigt rødlistet som VU på basis af et fejlbestemt fund fra Gribskov.

TL-runderne, inklusive to prøveflader dækket af Jacob Heilmann-Clausen

Agaricus moellerianus – art af Champignon DD
Agrocybe pusiola – Dværg-Agerhat LC
Agrocybe vervacti – Lav Agerhat EN
Aleurodiscus aurantius – Brombær-Skiveskorpe DD
Amanita olivaceogrisea – Olivengrå Kam-fluesvamp EN
Amanita strobiliformis – Flosset Fluesvamp VU
Amaurodon mustialaensis – Blåsporet Frynsehinde DD
Amylocorticium cebennense – art af „barksvamp“ DD
Anomoporia myceliosa – Fyrre-Vatporesvamp EN
Antrodia malicola – Brunlig Sejporesvamp EN
Antrodia americana – Grovporet Elastikporesvamp NE
Arrhenia acerosa var. *tenella* – varietet af Muslinge-Fontænehhat NE
Arrhenia gerardiana – Tørvemos-Fontænehhat DD
Arrhenia lobata – Siddende Fontænehhat EN
Arrhenia onisca – Glat Fontænehhat NT
Ascocoryne turficola – Tørve-Sejskive NE
Aurantiporus croceus – Safrangul Fedtporesvamp CR
Botryobasidium intertextum – Tensporet Spindhinde NT
Bovista graveolens – Ager-Bovist NE
Buglossoporus quercinus – Egetunge EN
Byssocorticium pulchrum – Smuk Førnehinde DD
Camarophyllopsis foetens – Latrin-Vokshat NT
Camarops tubulina – Knudret Kulsnegl NT
Ceratelopsis sagittiformis – Art af Sylkølle DD
Ceriporia purpurea – Purpur-Voksporesvamp VU
Ceriporiopsis subrufa (cf) – art af Pastelporesvamp NA
Chlorociboria aeruginella – Urte-Grønskive NE

Tensporet Tømmersvamp (*Coniophora fusispora*) fra Melby Hede-fladen. Foto Thomas Læssøe.

Sodgrå Køllesvamp (*Clavaria greletii*) fra Odderholm-fladen. Foto Thomas Læssøe.

Dadelbrun Vokshat (*Hygrocybe spadicea*) fra Rødme Svinehaver-fladen. Foto Thomas Læssøe.

Chromocyphella muscicola – Muslingskål VU
Ciboria viridifusca – Ellekogle-Knoldskive NE
Clavaria flavipes – Strågul Køllesvamp VU
Clavaria greletii – Sodgrå Køllesvamp NA
Clavaria incarnata – Kødred Køllesvamp NT
Clavicornia taxophila – Trompetkølle VU
Clavulinopsis microspora – Småsporet Køllesvamp VU
Clitocybe aff. collina/trulliformis – art af Tragthat NA
Clitopilus nitellinus – Orangebrun Trolldhat VU
Clitopilus sp. (Rhodocybe, Højkol) – art af Trolldhat/Melhat
Colpoma juniperi – Ene-Sprækkeskive NE
Coniophora fusispora – Tensporet Tømmersvamp NE
Conocybe dumetorum – Rusporet Kegelhat VU
Conocybe microspora (cf) – Småsporet Kegelhat DD
Conocybe singeriana – art af Kegelhat DD
Conocybe subxerophytica (cf) – art af Kegelhat DD
Coprinellus brevisetulosus – Korthåret Blækhat DD
Coprinellus subdisseminatus – art af Blækhat DD
Coprinellus subpurpureus – Purpur-Blækhat DD
Coprinopsis poliommalla – Gråfnugget Blækhat DD
Coprinopsis semitalis – Gråpudret Blækhat LC
Coprinopsis trispora – Tresporet Blækhat NA
Cordyceps bifusispora – Bolasporet Snyltekølle NE
Cortinarius laniger – Teglbladet Slørhat NA
Cortinarius pratensis – Hede-Slørhat DD
Cortinarius subporphyropus – Ametyst-Slørhat DD
Cotylidia muscigena – Mos-Navlesvamp NE
Cristinia coprophila – Art af „barksvamp“ NE
Cuphophyllus colemannianus – Rødbrun Vokshat EN
Cuphophyllus russocoriaceus – Ruslæder-Vokshat NT
Dacrymyces macnabbii – Navle-Tåresvamp LC
Dermoloma pseudocuneifolium – Mark-Nonnehat VU
Disciseda bovista – Mørksporet Skivebold CR
Eichleriella deglubens – Bævraskorpe NT
Entoleuca mammata – art i Stødvampfamilien NE
Entoloma albotomentosum – Hvidfiltet Rødblåd NA
Entoloma ameides – EN
Entoloma anatinum EN

Entoloma atrocoeruleum NT
Entoloma bisporigerum LC
Entoloma byssisedum NT
Entoloma caesiocinctum EN
Entoloma clandestinum VU
Entoloma corvinum – Sødlig Rødblåd EN
Entoloma cuniculorum – art af Rødblåd DD
Entoloma dysthaloides – art af Rødblåd LC
Entoloma elodes – art af Rødblåd EN
Entoloma exile – Rødplettet Rødblåd NT
Entoloma formosum – Brungul Rødblåd VU
Entoloma griseocyaneum – Gråblå Rødblåd VU
Entoloma incanum – Grøngul Rødblåd NT
Entoloma jahnii – Muslinge-Rødblåd DD
Entoloma jubatum – Ruskællet Rødblåd VU
Entoloma juniperinum – Ene-Rødblåd VU
Entoloma lepidissimum – Sart Rødblåd EN
Entoloma longistriatum Gråfodet Rødblåd EN
Entoloma lucidum – art af Rødblåd DD
Entoloma mougeotii – Violetgrå Rødblåd EN
Entoloma myrmecophilum – art af Rødblåd DD
Entoloma poliopus – Glatstokket Rødblåd NT
Entoloma prunuloides – Mel-Rødblåd VU
Entoloma pseudocoelestinum – art af Rødblåd NA
Entoloma queletii – Rosalilla Rødblåd EN
Entoloma resutum – art af Rødblåd DD
Entoloma rhombisporum – Rombesporet Rødblåd EN
Entoloma xanthochroum – Gulstokket Rødblåd EN
Eocronartium muscicola – Moskølle DD
Euepixylon udum – art i Stødvampfamilien DD
Fayodia bisphaerigera – Kuglesporet Gråhat LC
Flagelloscypha pilatii – Græs-Hængeskål DD
Galerina cephalotricha – art af Hjelmmhat DD
Galerina nana – Dværg-Hjelmmhat DD
Galerina sphagnum – Tørvemos-Hjelmmhat DD
Ganoderma pfeifferi – Kobberrod Lakporesvamp NT
Geoglossum glutinosum – Slimet Jordtunge NT
Glioxanthomyces vitellinus – Kromgul Vokshat VU
Globulicium hiemale – art af „barksvamp“ LC

Gloeocystidiellum clavuligerum – art af Olieskind EN
Gloiocephala caricis – Star-Spatelhat NE
Gymnopilus fulgens – Tørve-Flammehat DD
Gymnopus fagiphilus – Bøgeløv-Fladhat DD
Gymnopus inodorus – Lugtløs Bruskhhat VU
Gyrodon lividus – Ellerørhat NT
Hauerslevia pulverulenta – art af „bævrsvamp“ DD
Hebeloma fusisporum – Kandis-Tåreblåd EN
Helvella phlebophora – art af Foldhat DD
Hemimycena epichloë – art af Huesvamp DD
Hemimycena gypsella – art af Huesvamp DD
Hemimycena nitriolens – art af Huesvamp DD
Hemimycena pseudogibba – art af Huesvamp DD
Hemimycena subtilis – art af Huesvamp DD
Hemimycena tortuosa – art af Huesvamp NE
Hohenbuehelia mastrucata – Skællet Filthat VU
Hohenbuehelia petaloides – Stor Filthat VU
Hydnomerulius pinastri – Pigget Hussvamp NE
Hygrocybe cantharellus – Kantarel-Vokshat NT
Hygrocybe coccineocrenata – Tørvemos-Vokshat VU
Hygrocybe mucronella – Bitter Vokshat NT
Hygrocybe punicea – Skarlagen Vokshat EN
Hygrocybe reidii – Honning-Vokshat NT
Hygrocybe spadicea – Dadelbrun Vokshat VU
Hygrocybe splendidissima – Knaldrød Vokshat EN
Hygrocybe substragulata – Kær-Vokshat VU
Hyphoderma macedonicum – art af Kalkskind VU
Hyphoderma obtusum (cf) – art af Kalkskind DD
Hyphoderma tsugae – art af Kalkskind DD
Hyphodontia alutacea – art af Tandsvamp NT
Hyphodontia barba-jovis – art af Tandsvamp NT
Hyphodontia cineracea (cf) – art af Tandsvamp DD
Hyphodontia rimosissima – art af Tandsvamp DD
Hypocrea delicatula (cf.) – art af Kødernesvamp NE
Hypocrea placentula – art af Kødernesvamp NE
Hypocrea protopulvinata – art af Kødernesvamp NE
Hypocrea spinulosa s.l. – art af Kødernesvamp NE
Ischnoderma resinosum – Løv-Tjæreporesvamp EN
Inocybe pelargonium – Pelargonie-Trævlhat NT

Inocybe praetervisa – Grovfibret Trævlhat NT
Inocybe squarrosa – art af Trævlhat DD
Ionomidotis fulvotungens – Rødmende Tjæreskive NE
Jaapia ochroleuca – art af „barksvamp“ NT
Kavinia albiviridis – Grøn Korallpig DD
Lasiosphaeria sulphurella ss auct. – art af „kernesvamp“ NE
Lentaria byssiseda – Kødfarvet Grenkølle VU
Lactarius trivialis – Nordisk Mælkehat NT
Lactarius uvidus – Violetkødet Mælkehat EN
Lentinellus flabelliformis – Navle-Savbladhat NT
Lentinus suavisimus – Anis-Sejhat VU
Lepiota ochraceofulva – Sødtduftende Parasolhat EN
Lepiota oreadiformis – Blegbrun Parasolhat DD
Lepiota pseudolilacea – Gråbrun Parasolhat VU
Lepiota tomentella – Filtet Parasolhat NT
Leratiomyces laetissimus – Mark-Bredblad NA
Leucogyrophana romellii – Romells Hussvamp NE
Lindtneria chordulata (?) – art af Labyrinthinde NE
Lindtneria panphyliensis – art af Labyrinthinde NE
Lindtneria trachyspora – Orange Labyrinthinde VU
Lopadostoma dryophila – art i Stødvampfamilien NE
Macrolepiota fuliginosa – art af Kæmpeparasolhat DD
Melanoleuca microcephala – Spinkel Munkehat DD
Microglossum olivaceum – Olivenbrun Farvetunge EN
Microglossum „rufa“ – art af Farvetunge NE
Mycena albidolilacea – Lysilla Huesvamp NE
Mycena clavata – Brunbladet-Huesvamp VU
Mycena concolor – Tørvemos-Huesvamp EN
Mycena fagetorum – Bøgeløv-Huesvamp DD
Mycena juniperina – Ene-Huesvamp NA
Mycena kuehneriana (cf) – art af Huesvamp NE
Mycena leptophylla – Abrikos-Huesvamp VU
Mycena meligena – Vinrød Bark-huesvamp NT
Mycena mucor – art af Huesvamp LC
Mycena pearsoniana – Lillabrun Huesvamp DD
Mycena picta – Kantet Huesvamp NT
Mycena riparia – Star-Huesvamp DD
Mycena tenuispinosa – Finpigget Huesvamp NE
Mycena tubarioides – Mose-Huesvampo DD
Mycenella salicina – Glattporet Dughat LC
Mycenella trachyspora – Rødprikket Dughat LC
Mucronella bresadolae – Knippe-Hængepig DD
Naucoria subconspersa – Filtet Knapshat DD
Nemania diffusa – Brun Kuldyne VU
Oligoporus floriformis – Art af Kødporesvamp DD
Oxyporus corticola – Art af poresvamp DD
Panaeolus guttulatus – Dråbe-Glanshat DD
Panaeolus subfirmus – Fælled-Glanshat NA
Paulliticium delicatissimum (?) – art af „barksvamp“ DD
Phlebia subochracea – Svovl-Åresvamp NT
Pholiota tuberculosa – Finskællet Skælhat VU
Pholiotina teneroides – art af Dansehat DD
Pistillina brunneola – art af „køllesvamp“ NE
Plicatura crispa – Krusblad NT
Pluteus exiguus – Finskællet Skærmhat EN
Pluteus hispidulus – Stivhåret Skærmhat VU
Pluteus leoninus – Løvegul Skærmhat EN

Polyporus tubaeformis – Trompet-Stilkporesvamp NE
Poronia punctata – Stor Priksvamp CR
Porotheium fimbriatum – Poreskål VU
Porpolomopsis calyptriformis – Rosenrød Vokshat CR
Psathyrella dicrani (cf) – art af Mørkhat DD
Psathyrella potteri – art af Mørkhat DD
Pseudobaeospora cellulodermi – art af Røghat NE
Pseudobaeospora sp. – art af Røghat (p.t. ubestemt)
Pseudochaete corrugata – Sprække-Ruslædersvamp NT
Psilocybe fimitaria – Prægtig Nøgenhat DD
Psilocybe turficola – Tørve-Nøgenhat EN
Ramariopsis pulchella – Violet Køllesvamp VU
Rugosomyces chrysensteron – Brandgul Fagerhat EN
Russula alnetorum – Elle-Skørhat NT
Russula aquosa – Vand-Skørhat NA
Russula pelargonica – Pelargonie-Skørhat VU
Scutellinia barlae – art af Skjoldbæger NE
Simocybe laevigata – Mose-Skyggehat DD
Simocybe sumptuosa – Stor Skyggehat VU
Stypella dubia – art af Bævregryn EN
Stypella glaira – art af Bævregryn DD
Stypella legonii – art af Bævregryn NA
Stypella subgelatinosa – art af Bævregryn VU
Tomentella lateritia – art af Frynsehinde VU
Tomentella fuscocinerea – art af Frynsehinde DD
Tomentella viridula – art af Frynsehinde DD
Tomentellopsis zygoesmoides – art af Frynsehinde DD
Trechispora byssinella – art af Vathinde DD
Trechispora praefocata (cf.) – art af Vathinde DD
Tremella exigua – art af Bævresvamp DD
Tremella obscura – art af Bævresvamp DD
Tremelloendropsis tuberosa – Bævrekølle VU
Trichoglossum variabile – art af Jordtunge NE
Tubulicium vermiferum – art af „barksvamp“ DD
Tubulicrinis glebulosus – art af „barksvamp“ NE
Tubulicrinis regificus – art af „barksvamp“ DD
Vararia gallica – Gallisk Stjerneskind DD
Vararia ochroleuca – Okkergul Stjerneskind NE
Velutarina rufo-olivacea – Filtskive NE
Xenasma pulverulentum – art af „barksvamp“ EN
Xerula longipes – Filtet Pælerodshat EN

Fund af yderligere arter gjort af frivillige.

Agaricus porphyrizon – Purpur-Champignon VU
Armillaria ectypa – Ringløs Honningsvamp EN
Bovista dermoxanthum – art af Bovist/Støvbold LC
Camarophyllopsis atrovelutina – art af Kratvokshat NE
Camarophyllopsis micacea – Brungul Vokshat EN
Conocybe subalpina – art af Keglehat DD
Cortinarius aprinus s.l. – Vildsvine-Slørhat DD
Cortinarius elegantissimus – Orangegylden Slørhat VU
Cortinarius nanceiensis – Banan-Slørhat CR
Dendrocollybia racemosa – Grenet Fladhat VU
Entoloma lividocyanulum – Mørkøjet Rødblåd EN
Entoloma occultopigmentatum – art af Rødblåd DD
Entoloma strigosissimum – Stridhåret Rødblåd EN
Hygrocybe helobia – Hvidløgs-Vokshat NT

Hygrocybe quieta – Tæge-Vokshat EN
Hygrophorus mesotephrus – Askegrå Sneglehat EN
Hygrophorus unicolor – Orangeøjet Sneglehat NT
Inocybe margaritispora – art af Trævlhat VU
Lactarius fuliginosus – Sodbrun Mælkehat DD
Lactarius musteus – Elfenbens-Mælkehat VU
Marasmius epiphyllodes – Vedbend-Bruskhat DD
Microglossum viride (s.l.) – Grøn Jordtunge NT
Mycena pseudopicta – Overdrevs-Huesvamp EN
Mycenella bryophila – Mos-Dughat DD
Pluteus umbrosus – Skygge-Skærmhat NT
Pseudobaeospora paulochroma – art af Røghat DD
Sarcosphaera coronaria – Stjernebæger NE
Simocybe centunculus var. *filopes* – varietet af Skyggehat NE
Suillus collinitus – Rosafodet Slimrørhat NT
Suillus flavidus – Mose-Slimrørhat LC
Tricholoma umbonatum – Puklet Ridderhat CR
Xerula caussiei – Dunet Pælerodshat EN

Spændende fund af svampedyr/slimsvampe

(der er ikke foretaget nogen systematisk indsamling af disse, men da der er fundet særdeles fine arter, fortjener de at blive listet her). * ny for landet.

Badhamia affinis
Didymium clavus
Didymium dubium
*Hemitrichia aurea/chrysoesperma**
Hemitrichia serpula
Licea minima
Physarum schroeteri (2. danske lok.)
*Physarum sulphureum**
Trichia contorta var. *attenuata*

Svampedyret *Hemitrichia serpula* fra Ellelose-fladen
 Foto Thomas Læssøe.

Poul Borup er død

Den triste meddelelse om, at Poul Borup er død 60 år gammel den 4. august 2014, kom efter et relativt kort sygdomsforløb. Poul var med til at starte den lokale arbejdsgruppe, der senere blev til Æ Skurrehat, vestjysk lokalafdeling af Foreningen til Svampekundskabens Fremme i 2009. Ved opstarten af lokalafdelingen havde han været medlem af Svampeforeningen i nogle år. I arbejdsgruppen var der enighed om, at kommunikationen til medlemmerne skulle foregå pr. mail, og Poul påtog sig arbejdet med at etablere og drive den mailing, som nu er et effektivt kontaktoorgan til medlemmerne.

I opstarten var der behov for et kursus, som kunne kickstarte lokalafdelingens arbejde, og Poul var sammen med Benny Christensen og Arne Jakobsen ankermand i arbejdet med at organisere kurset, hvor han havde ansvaret for den sidste kursusaften, den del, der handlede om, hvordan svampene kan tilberedes og spises. Et oplagt valg, fordi han var meget kulinarisk in-

teresseret og havde stor erfaring med at lave forskellige retter.

Også på det mere formelle plan var Poul Borup aktiv. Således lavede han udkast til Æ Skurrehats vedtægter, og han var med til at indkalde til stiftende generalforsamling i lokalafdelingen den 23. marts 2010. Ved første generalforsamling blev han indvalgt i bestyrelsen som sekretær og kasserer, og han lavede et fint oplæg til vedtægter for bestyrelsesarbejdet. Som turleder og medleder på turene var Poul Borup altid god at arbejde sammen med, fordi han havde stor indsigt i svampenes biologi og lyst til at fortælle andre om dem. Det har også betydet meget for Æ Skurrehats medlemstal at Poul altid, når en svampetur var slut, var opsøgende over for de deltagere, der ikke var medlemmer af foreningen, med tilbud om materialer og evt. medlemskab.

På Æ Skurrehats hjemmeside finder vi Poul Borups grundige vejledning til nye svampesamlere. Den kan også med udbytte læses af mere rutinerede svampefolk, fordi den giver mange praktiske anvisninger på, hvordan man får mest muligt ud af sine svampe hjemme i køkkenet.

Med Poul Borups alt for tidlige død har Æ Skurrehat mistet et meget værdsat medlem af bestyrelsen, som engagerede sig 100 % i arbejdet med at udbrede kendskabet til svampene. Han var et varmt menneske med et stort overskud, en aktiv og passioneret svampepejler med en finurlig personlighed, som vi kunne lide at være sammen med. Poul var altid forsigtig i omgangen med svampene, og ofte hørte vi hans motto, når vi var sammen: „Hvad vi ikke ved med sikkerhed, det ved vi ikke“ – Æret være hans minde.

Bestyrelsen i Æ Skurrehat